

Előzetési feltételek
helyben házhoz hord-
va vagy vidékre postán
küldve:

Egész évre 6 frt — kr
Fél évre 3 frt — kr
Negyedévre 1 frt 50 kr

Hirdetések díja:

□ centiméterenként 3
kr. Kereskedők és gyá-
rosok külön árkedvez-
ményben részesülnek.
Bélyegdíj 30 kr.

Nyilttér sora 20 kr.

KÖZÉRDEK

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

Szerkesztői iroda

és

kiadóhivatal:

Nagyenyedi Könyv-
nyomda és Papíráru-
gyár Részvénytársaság
Főter 38. szám alatt,
hova ugy a lap szelle-
mi részét illető köz-
lemények, mint az
előfizetések és
hirdetések bér-
mentesen küldendők.

Kéziratok nem adat-
nak vissza.

Megjelenik hetenként kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Előfizetési felhívás

„KÖZÉRDEK“

XVII. évfolyamára.

Történelmünknek nagy és nehéz kor-
szakát éljük. Aggodalom helyett szívün-
ket fölemelő bizalom, néma várakozás
helyett erőteljes munka, széthuzás he-
lyett hatalmas sorakozás, kétségeskedés
helyett öntudatos cselekvés, kapkodás
helyett bölcs megfontolás kell, hogy ké-
pezzék nemzetünk fő jellemvonásait. Po-
litikában és hadvezetésben ezen erények-
kel diadalmaskodtak őseink. Ezek kell,
hogy áthassák nemcsak a nép vezéreit,
hanem az egész nemzetet. Együtt kell
éreznünk, együtt kell cselekednünk, együtt
kell áldoznunk, mert a jövő egész di-
csősége a mi nemzedékünké, mely felelős
lesz a történelem kérielhetlen ítélőszéke
előtt.

A mi vármegyénknek, a mi társadal-
munknak is részt kell venni a nagy
nemzeti munkában, amint hogy Alsó-
fehér vármegye mindig elől állott a
nemzet napszámásai sorában, küzdve,

fáradva nemes, fölemelő eszmékért s
azok valószínűségeért. Ha kevesen is va-
gyunk számban, ha gyöngék is vagyunk
anyagi erőben, ez nem tántorított meg
soha kötelességeink hű teljesítésében.
Az igaz szabadelvű eszmék munkásai
voltunk s azok is maradunk. Elveink,
nézeteink, törekvéseink hű kifejezője a
„Közérdek“ lesz jövőre is, melynek
anyagi és szellemi támogatására felhiv-
juk hazafias közönségünket. Buzgó, lel-
kes munkatársak ajánlották fel tevékeny
közreműködésüket s mi rajta leszünk,
hogy mint eddig, úgy ezután is lapunk
csak a közérdeket szolgálja.

A „Közérdek“ szerkesztősége:

Dr. Magyarai Károly. Török Bertalan.

Főmunkatárs:

Dr. Ebergényi Sándor.

Előfizetési árak:

Egész évre 6 frt — kr.
Félévre 3 „ — „
Negyedévre 1 „ 50 „

A lap esinos kiállításáról és pontos
szétküldéséről a „Nagyenyedi Könyv-
nyomda és Papíráru-gyár Részvénytár-
saság“ mint kiadó gondoskodik, hova az
előfizetések mielőbbi beküldését kérjük.

A függetlenségi párt csődje.

Valamikor nagy férfiak állottak a
függetlenségi párt élén. A 67-iki ki-
egyezés után sok s kiváló elme élt abban
a hitben, hogy a Deák művében elért
eredmények nem felelnek meg a nem-
zet érdekeinek s annál többet lehet ki-
vívni. Ez az álláspont jogos és érthető
volt, mert a kiegyezés művének helyes-
sége nem volt kipróbálva, sőt az önálló
állami berendezkedés folytán támadt
anyagi nehézségek azoknak látszottak
igazat adni, kik a personal uniót kö-
vetelték.

Az idők és viszonyok azonban Deák-
nak adtak igazat. Azok a nagy elmék,
kik ez időben a függetlenségi párt so-
rait díszítették, fölismerék programjuk
tarthatatlanságát s szembeszállva min-
den gyanúsítással, feladták a czéltalan
s immár általuk is károsnak felismert
alapot.

A függetlenségi párt azért nem zül-
lött el teljesen. A Kossuth név s a 48-as
idők legendaszerű varázsa alól a vá-
lasztók egy jelentékeny töredéke nem
tudott szabadulni. A fuzió után azonban
nem volt képes tekintélyének előbbi ma-

TÁRCZA.

Az istenek a földön.

Midőn — már rég volt, rég nagyon —
Az isteni birodalom
Szejjel kezdte oszolni,
Zeusz az isteni hadat
Elhívá es a szent alak
Igy kezdte szónokolni:

„Látjátok immár istenek,
Hogy fentartani nem lehet
Az égnek a hatalmat.
Azért vonuljunk innen el,
S a földön munka valtsa fel
A volt nagyok uralmát.“

E szókra helyeslését adja
A gyűlésnek apraja-nagyja,
S a földre lerepülnek.
Zeusz gyorsan ágyúhoz állott,
Mars ur felölt huszarnadrágot,
S egy hon- s királyért lelkesülnek

Czereszből lett paraszt-menyecske,
És szép Minerva fölkereste
Az iskolát s oda szokott:
Merkur bankár lett, régen érti,
Neptunusz csónakát vezérli.
És neha még halót fonott.

Diána erdők népit űzi,
Mig Hymen lánca összefűzi,
Vesztta pedig főzött, mosott.
A polló kántor, hírneves
Vulkán kovács, — sokat szerez,
Munkával tölti a napot.

Saturnusz híres oragyáros,
Szó sem fér Bachusnak borához.
Mint bányász él Pluto király.
Csak Amor nem lel kenyeret.
Hat mit tegyen a kis gyerek?
— Szegényke lop, a hól talál.

Gyulafehérvári Lantos.

A családi tanács.

(Humoreszk.)

— A Közérdek eredeti tárczája. —

Irta: Pakots József.

A családi tanács legünnepelesebb hatá-
rozata folytán Gizuskát két hónapra elküld-
ték a Mari tante-hoz — pihenni.

A pihenésre ugyan nem volt ok, hacsak
az nem, hogy Gizuska a vőlegényétől ka-
pott csókok visszaadásában ez ideig bámu-
latos igyekezetet fejtett ki, ami pedig egy olyan
csenevész kis lányt, mint a Gizuska, mel-
tán kimeríthetett. Ámbátor Gizuska ez
irányban szinte fáradhatlan volt.

A családi tanács tagjai voltak: özv. Szent-
paály Pálné ö nagysága, mint mama; Krepe-
lán Katinka kisasszony, mint a kelengyé-
nek szakismeretekkel bíró elkészítője; Ró-
zsi, a szakácsné, mint bassus-contra, és
Taffi, a mopszli, mint prim-tenor.

Nagyságos Bereghy Géza urat, mint férj-
jelöltet, egy előzetes értekezleten a legün-
nepélyesebben kizárták a családi tanács-
közmány kebeléből, miután az általános né-

zet az volt, hogy Bereghy ur bizonyosra
vehető obstrukciója es külön véleménye
megzavarná a komoly jellegű tanácskozás
csöndes menetét.

Bereghy Géza urat ennélfogva nehá
nagyságos Szentpaály Pál ur dolgozó szo-
bájába internálták es a családi tanács ha-
tározmányra értelmében, minden tekintet
nélkül a férj-jelölt urnak az egyéni sza-
badságra vonatkozó érveléseire, rácsuktak
az ajtót.

Gizuska kisasszonyt, ki előreláthatólag,
mint mindenben ugy ebben is, egy veleme-
nyen volt Bereghy urral az esetleges össze-
esküvést megakadályozandó, a „fehér-ter-
embe“ vitték, mely a kisasszony hálószo-
bája volt.

Igy megtettetven a kellő óvintézkedések,
a családi tanács határozathozatal végett
összeült az ebédlő-teremben.

A tisztikar a következőképpen alakult
meg:

Elnök lett özv. Szentpaály Pálné ö nagy-
sága. Jegyző: Krepelán Katinka kisasszony.
Előadó: Rózi, a szakácsné. A rendes tag-
gok létszámát pedig Taffi urfi, a mopszli,
töltötte be.

A tanácskozás elég simán folyt le. Az
elnök-urnó feladatának magaslátán állott.
A jegyző-kisasszony a jegyzőkönyv megszer-
kesztése es a hozott határozat formába ön-

gaslatára jutni. Maradt még ugyan egykét, inkább tiszteletreméltó, mint államférfiúi kvalitásokkal bíró vezéralakja a parlamentben, de a párt többsége a minorum gentium jelentéktelen gárdájából került ki.

És minél hatalmasabban domborodott ki idők multán a 67-iki kiegyezés bölcsesége, annál jobban sülyedt e párt kvalitásának értelmi és erkölcsi nivója. „A mai függetlenségi párt már csak paródiája az egykorinak.” A hazafias frázisok egyre vesztik varázsukat s a népben teljesen megíngott a hit e meddő politika iránt. Az üres dogmák nem hatottak, az élet megcsufolta és meghazudtolta azokat. Az ország egyre fejlődött hatalomban, tekintélyben a sokat megrágalmazott kiegyezési mű alapján.

De hát még van függetlenségi párt, — de milyen szegényes, milyen kicsinyes. Nem néz az időre, nem a változott viszonyokra, nem az adott helyzetre, hanem vakon szolgálja és hirdeti megkövesedett dogmáit. Használni nem tud sem magának, sem a hazának. Akik kezükbe ragadták a párt vezetését, szűk látókörű férfiak, akik, mivel nem tudnak másként névre és jelentőségre szert tenni, zavarok csinálásában keresik a párt üdvét.

Az, amit most művelnek, csak olyan emberektől telhetik ki, kiket az Isten vaksággal vert meg. De hát ők azt hiszik, hogy azoknak a megkövesült dogmáknak ma is ellenállhatatlan a varázsuk s a népnek nincs ma egyéb érzéke, mint azoknak a megkövesült esz-

mének a hajszolására — et si fractus illabatur orbis.

De az ország közvéleménye sehogy sem hajlik feléjük. Próbálják mesterségesen felszítani — nem megy. Az ország értelmi ereje energikusan ellene szegül ennek az oktalan politikának. Fordán az éretlenebb elemnek egy esekélyke töredékét fel lehetett használni egy jelentéktelen tüntetésre, de a nagy intelligenciával bíró nagy városok közönsége néma megdöbbenéssel látja az obstrukció vakmerőségét. Minden hajszolás és bujtogatás daczára csendes az ország; nem jönnek sehonnán sem a párt magatartását helyeslő manifesztációk.

Pedig ők azt hirdetik, hogy a nép velük érez. Balga hiedelem! A Budapesten lefolyt négyülés csuf kudarcza hatalmas leezke volt a szűk látókörű negyvennyolczasok elbizakodottságának. Sok tanulság rejlik ebben a kudarcban; ha van még Justhékban egy szemernyi józanság, be fogják látni, hogy a közérzületre nem hivatkozhatnak többé, mert a nép nem lelkesedik a 48-as eszmék frázisaiért.

Ezek a frázisok elavult dolgok. A nép rétegeiben más irányzatok hullámvérései csapódnak, mint azok, amiket ők hirdetnek hit, őszinteség és lelkesedés nélkül. De hát ők vakok, kik nem érzene egyebet a saját becsvágyuknál. Nem látják a károkat, amiket ezáltal obstrukciójukkal előidéznek. A nemzetiségek felhasználják a nemzet egyenlenségét, s azt a zavart, melyet a politikai éretlenség és szenvedély a Lujthán tul már megcsinált, a függetlenségi

párt most akarja megcsinálni s mozognak, négyüleseznek.

Nem látják, hogy azt a zavart, amit ők idéznek fel, a nemzetközi szocialisták a maguk céljaira aknázzák ki. Nem látják, hogy az ország minden részében felgyulnak azok a tüzek, melyek a keservesen megépített magyar állam egységét, békéjét akarják lángba borítani. S mindez miért? Csak azért, mert harmincz évig vártak, most azonban már néhány hónapig sem akarnak várni az önálló vámtérülettel. Mint egy szeszélyes, makranczos gyereknek, most kell minden, különben bömböl, rug és toporzékol.

Ezért a pártért lelkesüljön a nép? Ez a párt mer azzal hivalkodni, hogy ő a közvélemény kegyeltje?

Mit várhat az ország ettől a párttól? Jót semmi esetre sem. Egy év óta van együtt az országgyűlés s ez egy év alatt immár a második obstrukciót csinálják — semmiért. Ugy látszik, nem is való egyébre ez a párt, mint hogy obstrukciót csináljon.

Egy önmagában meghasonlott, hitét és lelkesedését vesztett csoportnak a közeli csődjét jelentik e tünetek.

73781. sz. VI/1. 1897. Földmívelésügyi m. kir. minister. A szénkénegszükséglet fedezése körül szerzett tapasztalataim arról győztek meg, hogy a szőlőbirtokosok a szőlők gyerítésére szükséges szénkéneg az illető raktárnál rendszeren abban az időpontban rendelik meg, amikor a szénkéneg nyomban fel is akarják használni. Ennek következtetésékepen a szénkénegraktarak is szénkéneg-szükségeiket szintén csak közvetlenül az illető szénkénegszükséglet idején jelentik be.

tése körül hasonlóképpen elvülhetetlen eredményeket szerzett és nemkülönben Rózi szakácsné is, eltekintve előadási modorának egyes fogyatékoságaitól, elég derekasan állta meg a helyét. Egyedül Taffi urfít kellett egyszer-másszor rendre utasítani, ki rendes tag létére elég rendetlenül viselkedett és illetlen közbeszólásaival nem egyszer megzavarta a tárgyalások menetét.

Az ülés aránylag elég rövid ideig tartott. Minthogy Gizuska kisasszonynak a Mari tante-hoz való száműzetésén kívül egyéb folyó ügy nem volt, ezt rövid három óra alatt letárgyalták.

Ez idő alatt Taffi urfi egy párszor el akarta hagyni a termet, ami azonban azon egyszerű ok miatt, mert az ebédőbe vezető összes ajtók be voltak csukva, nem sikerült neki. Bekétlenkedéséért aztán külön jegyzőkönyvi megrovásban részesítették.

Időközben Rózi szakácsné személyes kérdésben szót kért. Indítványozta, hogy tekintettel az idő előhaladottságára hamarosan tárgyalják le az egyes, még megvitatandó pontokat, mert különben nem készítheti el az ebédet. Az indítványt azonban, mielőtt szavazásra bocsátották volna, mint a családi tanács komoly és nemesintencziójával homlokegyenest ellenkezőt, uni sono elvetették.

A tanácskozmány kebelében más komolyabb incidens aztán nem is fordult elő.

Csupán a két elzárt deliquens lármázott még börtönében. Bereghy ur folytonosan azt kiabálta, hogy őt menten megüti a guta, ha nem engedik ki, hogy a felöltőjéből ki-velhesse a cigarett-tárczáját és rágyújtson. Gizuska kisasszony meg elajulásról és eh-ségről panaszkodott és komolyan fenyegetőzött, hogy kiugrik az ablakon.

A három óra elteltével az elnöklő urnó kihirdette a tárgyalások eredményét s megköszönvén a tisztikar s a tagok ügybuzgóságát, az ülést berekesztette.

Ezután következett volna a határozatnak az érdekelt felek tudomására hozatala.

Gizuska kisasszonyt és Bereghy urat ünnepelesen bevezették a tárgyalási terembe, Krepelán kisasszony pedig fölolvasta a határozatot, mely a következő:

„Tudtára adjuk mindazoknak, akiket illet, hogy mi, mint Szentpály Gizuska kisasszonynak és tényleges államanyu asszonyjelöltnek legközelebbi hozzátartozói, fent nevezett kisasszony menyasszonyának elkövetkezendő tartamára nézve a mai napon a következő határozatot hoztuk:

„Fent nevezett kisasszony tartozik lehető legrövidebb idő alatt Miklósváron lakó nagynénjéhez, özv. Cserháty Károlyné szül. Szentpály Marianna urnóhoz költözni és

ott 2, azaz két hónapig tartózkodni, amíg elérkezend az a nap, amely a kisasszony életében egy újabb, csalódásokban szerény véleményünk szerint elég gazdag korszak határpontját van hivatva jelölni.

„Megváltoztathatatlan határozatunk indokai a következők:

„Fent nevezett kisasszony mamája kifogásolja kisasszonynak szabad viselkedését Bereghy Géza urral, a tényleges államanyu férj-jelölttel szemben. Egészségi szempontból károsnak tartja az érzelmeknek heves nyilvánulását, s az az elve, hogy nem jó inni előre a medve bőrére.

„Krepelán Katinka kisasszony tisztelettel és sajnálattal kijelenti, hogy amig Szentpály Gizuska kisasszony a kelengye készítésére vonatkozó tanácsaival és kifogásaival fontos ténykedésében őt haborgatni meg nem szűnik, nem dolgozhatik s így teljes fizikai lehetetlenség, hogy a kitűzött időre elkészíthesse a kelengyét.

„Rózi asszony, a szakácsnék világában párját ritkító szakácsné, szakértői megbotrátkozással terjeszti elő, hogy a lelkem kisasszony eljövendő gazdasszonykodásának tudatában minduntalan belekontárkodik a kosztkészítésbe és alaposan elsöz mindent. Instálja tehát a nacscsagát, hogy küldje el a kisasszonyt, mert ő nem akar többé pirulni az elsözött ételekért. És végül:

Igy aztán az a helyzet áll elő, hogy oly nagy szénkéneg-mennyiségről kell az utolsó pillanatban gondoskodni, amire előre számítani vagy következtetni nem lehetett. Ez egyrészt tetemesen drágítja a beszerzést, másrészt a raktáraknak a kellő időben szénkéneggel való ellátását vagy nagyon késlelteti, vagy az illető szénkénegezési időszakra egészen lehetetlenné teszi.

Hogy ennek jövőre eleje vételessé s abban a helyzetben legyenek, hogy a szénkénegezési időszakra szükséges szénkéneg-mennyiségről kellő időben tájékozást szerezvén, a szénkéneg beszerzését az illető szénkénegezési időszakra biztosíthassam, ezennel kijelentem, hogy ezentul csak az a szőlőbirtokos számíthat szénkéneg megrendelésének teljesítésére, aki: 1. tavaszi szükségletét ez alkalommal kivételesen 1898. évi január hó 1-ig, jövőre pedig legkésőbb a tavaszi gyéritési időszakot megelőző év december hó 1-ig; 2. őszi szükségletét legkésőbb ugyanazon év május hó 1-ig annál a raktárnál, amelyből a szénkéneget átvenni kívánja, előjegyezteti.

Felhivom ennelfogva (a czimet), hogy ezen rendelkezést kellő módon, a szükséghez képest az ottani hírlapok útján hozza a szőlőbirtokosság tudomására.

A szőlőbirtokosok által ekként bejelentett szénkénegmennyiséget (a czim): a tavaszi szükségletet illetőleg ez alkalommal kivételesen 1898. január 5-ig, a jövőben pedig a tavaszi gyéritési időszakot megelőző év december 5-ig; az őszi szükségletet ugyanazon év május hó 5-ig nálam jelentse be. Kelt Budapesten, 1897. december hó 11-én. Darányi s. k.

Az E. M. K. E. felhívása.

Az Emke elnöksége az egyes fiókválasztmányok elnökségeihez a következő felhívást intézte:

Igen tisztelt Elnökség!

A gyász után, amely egyesületünket első rendes elnökének elvesztése által érte, itt

„Taffi urfi fájdalmas vakkantásai szeretet-hiányról panaszkodnak, melyet, amióta csak asszony-jelölt a kisasszony, lépten-nyomon tapasztalnia kell részéről.

„Ezek folytán tehát indítva éreztük magunkat a fent idézett határozat meghozatalára, mely szerintünk a fenforgó sajnálatos állapotok megszüntetésére és orvoslására legalkalmasabbnak látszik lenni.

K. m. f.

A családi tanács.

Mikor Krepelan kisasszony a határozat fölolvását elvégezte, Gizuska ajultan esett a Bereghy ur karjai közé és hangtalanul suttopta:

— Csokoljon meg... csokoljon meg, mert meghalok.

Bereghy ur hevesen tiltakozni kezdett (nem a csók, hanem a határozat ellen) és kijelentette, hogy felebbezni fog.

Taffi urfi diadalmas vakkantásai teljessé tették a melodramát, melylyel a családi tanács funkciója véget ért.

A történelmi igazság kedvéért meg kell jegyeznem, hogy a határozatból semmi sem lett, mert még a délután folyamán megérkezett Miklósvárról Mari tante, kijelentvén, hogy utazásának egyedüli célja az volt, hogy segítségére legyen Krepelan kisasszonynak a kelengye elkészítésében.

az ideje, hogy az Emke újult tevékenységgel kezdjen működése folytatásához, melynek első feladata az egyesület teljes megszilárdítása, az ügyvezetés és vagyonekezelés körében a szükséges reformok behozatala, a fiókválasztmányok életének felélenkítése, a tagdíj-ügyek rendezése és az alkotások körében minél szorgalmasabb és kitartóbb hangyamunka.

Ez okból, ami különösen a fiókválasztmányokat illeti, tisztelettel fölkérjük, hogy hatásköre területén különösen a régi tagokat számbavéve, a szegénység, elhalálozás vagy más alapszabályszerű ok által indokolt töréseket eszközölve, új tagokat gyűjtünk, az egyesület megalakulása óta az életbe kilépett új nemzedéket az egyesület kötelekébe vonjuk és az Emke vidéki életében azt a mozgékonyt és életerőt létesítsük, amely szükséges, hogy a központ és a voltaképeni működési terület közt az egyensúly meglegyen és az igazgató-választmány és fiók-választmányok közt a bizalom, szolidaritás és egyetértő eljárás teljesen kifejlődhessen és megszilárduljon.

Ily ezből elhatároztuk azt is, hogy gyűlésekre, ha az hozzánk bejelentetik és ez iránt kívánság nyilvánul, központi küldöttet menesztünk, a viszonyokhoz képest t. fiók-választmányainkat gyakrabban meglátogatjuk és általán azt a belső összefüggést ápoljuk, ami az egyesület további felvirágzásához nélkülözhetetlenül szükséges és elodázhatatlan.

Abban a reményben, hogy ezen felkérésünk és illetve intézkedésünk a t. fiók-választmány helyesléssel találkozik, kérjük buzgó fáradozását, a tagok számbavétele, a szükséges számú ívek, alapszabályok megküldésének jelzését és ettől függetlenül is oly javaslati megtételét, melyeket követnünk kell, hogy központi segédkezésünkkel a saját élete fellendülését előmozdíthassuk, nem tévesztve szem elől, miképp a tisztikar és igazgató-választmány legerősebb buzgalma is méddő, vagy csak fél munkát végezhetünk, ha oly fontos életszerveink, a fiók-választmányok, bármely okból lankadást, vagy kifáradást mutatnának, aminek a csel érdekében megtörténnie, végbemennie nem szabad.

A szervezéshez, gyűjtéshez szolgálunk „Évi jelentés“-ünk kivonatával, melyet ily ezből több ezer példányban fogunk sokszorosítani, a fiók-választmányok működése föltüntetésére pedig rendelkezésre áll az „E. M. K. E.“ Hivatalos Értesítő.

Tekintettel, hogy az igen t. Elnökség már ismeri a teendőket és főlöszleges nekünk a jól ismert hiányokat fejtegetnünk, hazafias szolgálataink fölajánlásával az ügy érdekében még egyszer kérve az intézkedések megtételét, vagyunk

Kolozsvárt, 1897. december 12-én, az igazgató-választmány nevében és megbízásából.

Honfiai üdvözléttel

Gróf Béldy,
elnök.

Sándor József,
t. alelnök, főtítkár.

Népies téli gazdasági előadás Vizaknán.

— Saját tudósítónktól. —

Vizakna, 1897. decz. 28.

Az alsófehérvármegyei gazdasági egyesület a mai napon tartotta második téli népies gazdasági előadását Vizaknán, a gazdaközönség nagy érdeklődése mellett. Délelőtt 10 órakor a városháza gyűléstermében.

Mintegy 80 érdeklődő kisebb birtokos és földmivelő gyűlt össze az érdekes előadások meghallgatására, kik között igen sok kisebb román földbirtokost is láttunk.

Tóth Miklós árvaszéki elnök, gazd. egyesületi igazgató, rövid szavakban vázolván a népies téli előadások célját, megnyitotta az előadást és felkérte az előadókat, hogy előadásukat megtartsák. Első előadó Török György állami állatorvos házi állataink között előforduló fertőző betegségek és azok elleni óvintézkedésekről tartott előadást. Ismertette azok keletkezését, fejlődését, romboló hatásaikat, majd áttért arra, hogy miképpen védekezhetik a gazda sikeresen ellenök. Érdekes és tanulságos előadását zajos éljenzessel fogadta a hallgatóság.

Második előadó, Gállfy János szől. felügyelő, a gyümölcsfa-tenyésztés fontosságáról s ebből kifolyólag a gyümölcsfák szaporításáról tartott előadást. Ismertette a külföld gyümölcsstermelését, úgy hazánk gyümölcsstermelését, és bemutatta gyakorlatilag is a gyümölcsfák előállítását, illetve az egyes ojtási nemeket, a gyümölcsfák metszését, ültetését stb. Igen érdekes és gyakorlati előadása általános figyelmet keltett és a hallgató gazdák teljes elismeréssel nyilatkoztak az előadás fontosságáról.

Róman gazdatársainknak, hogy az előadásokat jobban megértsek, Álb Miklós gazd. tanácsos mindkét előadást rövid, de igen ügyes és érthető modorban román nyelven megmagyarázva tolmácsolta.

*

Az előadáson ott láttuk: Szöcs József polgármester, Ambrus József, Álb Miklós tanácsos, Borbáth Pál ev. ref., Popa Izaiilla gör. kath. lelkész, Szabó Albert bányagazgató urakat, továbbá az érdeklődő gazdák közül mintegy 80 hallgató.

Az előadások végeztével Székelyhidy Viktor egyesületi titkár 80 drb hasznos gazdasági füzetet osztott ki ingyen a gazdák között.

Gazdasági egyesületünk eme előadása szép sikerrel járt, és van remény arra, hogy a téli előadások mind nagyobb tért fognak hódítani a gazdaközönség körében.

A legközelebbi előadás Balázsfalván lesz január hó 16-án. Előadók lesznek dr. Szaniszló Albert és Székelyhidy Viktor.

Referens.

Karácsonyfa-ünnepély a nagyenyedi községi kisdedővóban.

Csillogó ékességétől megfosztva, elhagyottan áll a karácsonyfa, melyet ezelőtt néhány nappal ártatlan örömmel ült körül a kisdedek serege; általa lettek letörölve sok szegénynek hálakönyvei, s általa lettek elé varázsolva a kisdedek és boldogabb szülők örömkönyvei.

Nincs több olyan fa sehoh a világon, mint a karácsonyfa, mely annyi áldást terjesztene maga körül. A karácsonyfa gyümölcsének magva közvetlen a szívekbe hull, ott életre kelve, kifejlesztik a jötevők iránt a tisztelet, a szeretet, a hála legszebb virágait.

Mint előre jelezve volt, folyó hó 21-én d. e. 10 órakor lett megtartva a nagyenyedi községi kisdedővó intézetben a karácsonyfa-ünnepély Török Bertalanné ó nagysága, Gáspár János m. főjegyző, számos szülők és vendégek jelenlétében. A jótékony karácsonyfa áldásaihoz hozzá járultak: Mélt. Zeyk Dániel, özv. Kovrig Tivadarné Buda-

pestről 5—5 frt. Miniszteri főmérnök Kovrig Tivadar Budapestről 10 frt. Özv. Zeyk Miklósné 3 frt. Zeyk Károlyné, Zeyk Kálmán, br. Bánffy Kázmérné, Török Bertalanné, Szász Józsefné és Gáspár János 2—2 frt. Reinhold Clotild, Kovács Gyuláné, Folyovich Sándorné, Bisztritsány Lajosné, dr. Magyarai Károlyné, Tóth Miklósné, özv. Nagy Audorné, Sombori Sándorné, Gráf Jánosné, Cseresznyés Gyuláné, Seyman Józsefné, id. Winkler Jánosné, Szilágyi Farkasné, Müller Mihályné, dr. Bocz Józsefné, Cirner Józsefné, Papp Jánosné, Lusztig Lászlóné, Barabás Károlyné, Nagy Gyuláné, Albert Ivánné, Dezső Zsigmondné, özv. Veres Miklósné, Fekete Mihályné, Székely Jánosné, Vagner Jánosné és Csathó János ur 1—1 frt. Ince István 1 frt 50 kr. Papp Gyuláné, Horváth Albertné, özv. Lőcsey Lajosné, Scheidel Józsefné, Nagy Istvánné, Mátyás Sándorné, Bálint Jánosné, Telegdi Istvánné, Reich Mihályné, Benedek Samuelné, özv. Sándor Miklósné, ifj. Lőrincz Károlyné, Seprényi Jánosné, Luka Albertné, Tökés Imréné, Lucze Samuelné, Papp Lászlóné, Dunai Albertné, Veres Albertné, Dancs Mózesné, Grünfeld Dávidné, Papp Ferencz, dr. Ebergényi, dr. Varró László és két N. N. 50—50 kr. Mátyás Lajosné 40 kr. Deák Róza, Mán Abrahámné, Rethy Károlyné, özv. Papp Jánosné és Feiler Farkas 30—30 kr. Vilk Edéné, Brassai Sándorné, Oláh Miklósné, Duna Péter és Nagy Lajos Tővisről 20—20 kr. Összesen 79 frt 47 kr.

Ez összegből 64 szegénysorsu kised lett teli ruhával ellátva, 6-an meg labellit is kaptak. Vétetett számukra 168 méter kalmuk, 200 drb zsebkendő, az angyalhozta 10 órai oszonnara 200 drb kifli, 120 drb baba, 80 drb trombita és még sok-sok apróság. Ruháimüket adtak: Br. Bánffy Kázmérné, Török Bertalanné, Keresztes Pálné, Jakab Mihályné, dr. Mátyás Mihályné és Schmidt Frigyesné.

Süteményt küldtek: Dr. Magyarai Károlyné, Török Bertalanné, Keresztes Pálné, Müller Mihályné 50 és Albrechtovich Alfrédné 100 drb pogácsát. Almát, diót küldtek: Reinhold Olivérné, br. Bánffy Kázmérné. Csemegeket küldtek: Vásárhelyi Károly, Mátis Endre, Harmath Miklós, Lázár Károly, ifj. Gráf János, ifj. Winkler János, Bisztritsány Lajos. A divat-kereskedő urak is szíves örömmel nyújtottak segélyt a szegény kisedek számára; volt sok teli harisnya, kesztyű, kendő stb. A szegény tanulókat segélyező egyesület is sok jó és hasznos maradékot adott.

Az a mélyen tisztelt gyülekezet, amely megjelenésével megtisztelte és emelte a kisedek karácsonyfa-ünnepélyét, szem- és fültanuja volt azon megható jelenetnek, midőn 200 kised, korához mért áhitattal, imára összetett kézzel mondja:

„Oh áld meg Istenünk
Azokat, kik jót tesznek velünk,
Áldj meg szép hazánkat,
Áldj meg mindnyájunkat. Ámen.“

A kisedek e buzgó imáját hallgassa meg a jó Isten, s áldja meg a mi jötevőinket szívben és lélekben. Legyen boldogságuk, örömük zavartalan és oly nagy, mint amilyen nagy boldogságot és örömet szereztek a kisedeknek jószáguk által. Kiváló tiszteltel vagyok — Nagy-Enyeden, 1897. deczember 24. — alázatos szolgáljuk

Óvó bácsi.

Levelezés.

I.

Abrudbánya, 1897. decz. 23.

Patak szabályozás, hidak építése, kövezés, csatornázás és az ivóvíz ügye Abrudbányán.

Abrudbánya város képvisellete, mint a kibocsátott meghívóból olvassuk, f. hó 29-én közgyűlést tart. E közgyűlésre a többek között oly tárgyak tűztek ki, melyek ha valósulnának, az amugy is szépen haladó város újabb fejlődésének legfényesebb tanujelét adná.

Miután ezen ügyek igen hasznos szolgáltatást tesznek a közönségnek, nem lesz fölösleges, ha azokról egyet-mást írok, és arra batorít, hogy a közgyűlést megelőzőleg e tárgyakkal tüzetesen foglalkozzam.

A meghívó 4., 5., 6. és 7. pontjai alatt a patak szabályozása, a hidak építése, a város kikövezése és csatornázása, továbbá az ivóvíznek a városba leendő bevezetése foglaltatik.

Abrudbánya város földrajzi fekvése olyan, hogy nagy esőzések, de különösen ősszel és a tavaszi hóolvadások alkalmával többször van kitéve a legnagyobb árvíz-veszélynek. A patak, mely a hegyekből ered s mely több mint 100 zuzdát hajt, a városban már annyira megtelik kavicscsal és iszappal, hogy annak szűk medre évről évre szemmel láthatólag emelkedik. Ha végig sétálunk a parton, alig találunk egy olyan telket vagy házat, mely az árvíz-veszélynek ne lenne kitéve, és alig találunk mellette oly utcát, melyen közlekedni lehetne, sőt van sok olyan hely is, hol a gyalog-közlekedés is lehetetlen szárazon. Ennek oka a patak rendetlen és szabálytalan folyása, szűk volta, valamint az árvizek által elmosott part.

Épp így áll az a patakon lévő hidakkal is.

Nem egy helyt van az, hogy a legelénkebb helyen vagy hiányzik a hid teljesen, vagy ha az meg is van, annyira rossz, hogy azon kocsival átmenni, anélkül, hogy a marhában kar ne essék, majdnem lehetetlen. Oka ennek az, hogy a szomszédok a hidakat nem csináltathatják meg, mert szegények, vagy ha meg is csináltatják, sokáig nem tart, mert tartós hidra nem áldozhatnak; a város pedig — egyet kivéve — a hidak fentartási költségéhez hozzá nem járul.

A kövezet állapotát jellemezze e kis adomászertű eset:

Egy idegen ur Abrudbányára akarván utazni, Gyulafehérvárt bérkocsit fogadott magának. Mikor a tulajdonostól a szállítási árt kérdezte, így felelt: „Ha uraságod a város végeig parancsolja a kocsit, ára csak 12 frt, de ha be kell a városba hajtani, akkor 14 frt, mert a kocsit tengelyét is bele kell számítanom.“

Ez Abrudbánya kövezete!

A kanális használhatóságát így írom le: Eleg egy kis eső ahhoz, hogy a víz ne a kanálison, hanem a kövezeten és a piaczen folyjon.

Sajnos azonban, hogy mindezeknél nagyobb az ivóvíz-mizéria. Az élet fenntartásához legszükségesebb kellek élvezhetetlen.

A város ivóvíz-szükségletét az ugynevezett „Styurcz“ hegyen lévő forrásból nyeri.

E forrásból fa-csatornázaton folyik a víz a város felső részén lévő „Csurgó“-ig. Itt megemlítem, hogy ugyanezen hegyrészben van a város közös legelője is s mert több helyt rossz a csatorna, a víz a föld felszínén folyik. Elképzelhető tehát, hogy mi-

lyen állapotba jut a „Csurgó“-hoz. Azonkívül ősszel zavaros, tavasszal pedig tisztán hólevet iszunk; sőt az a hihetetlennek látszó eset is megtörtént, hogy míg a „Csurgó“-nál szűrőkészülék nem volt, a vizeskannába betévedt egy-egy vérszípó, béka s más hasonló vízi állat. Ezen víz oltja szomját az egész Abrudbányának és Abrudfalva község legnagyobb részének. A felsoroltakból tisztán látható állapotunk és helyzetünk e téren, valamint kitéjük az is, hogy képviselőtestületünket nem csupán a hiu tettvágy, hanem létkérdés is vezérli ez eszmék megvalósításához.

De térjünk most át a kombinációkra.

A patak medre a város belterületén mindenütt szélesbített, kikövezetett és betonnal támfalaztatni tervezetett. E célra a költségvetés szerint 26000 frt szükséges.

A patakon keresztül a közlekedés két legfőbb pontján két vashid van tervezve, szintén betonozással, öt hid pedig tölgyfából. Ezek felépítési költsége 5500 frt.

A város kikövezése és csatornázása, beleértve a piacz bazalt-makadammal leendő beburkolását és a kanálisok betonozását, 25.000 frt.

Végül az ivóvíz bevezetése, tekintve, hogy 5 viz- és 7 tűz-csappal lesz ellátva, 14.000 frtba kerül.

Summa summarum az egész költség 70.500 forint.

A terv szép, de előáll most a kivétel nehézsége, és önként kérdezheti az olvasó, hogy miből és hol a pénz? Erre nézve a következőket felelhetem:

1. Kiadás	70.500 frt.
2. Bevétel:	
a) Felsőbb helyről kilátásba helyezett segélyből	24.000 frt.
b) A kövezetvám 12 évi haszonbérére	16.000 „
Összesen:	40.000 frt.

Vagyis maradna fedezetlen 30.500 forint.

Ez összeg, szerény véleményem szerint, fedeztessék újabb kölcsönből s e kölcsön törlesztésére ivóvíz és hidak fenntartása czimén szavaztassék meg 10% községi pótdadó.

Az ajánlat vakmerő, mert egy újabb pótdadó megszavazása látszólag újabb terhet róna a községre, de tényleg nem.

Ez állítás indoklásául felhozom, hogy minden lakosa a városnak az ivóvizet kénytelen használni, s nincs ház, különösen a belterületen, mely a szükséges mennyiségű ivóvizet ne a „Csurgó“-ról hozatná. Minden nap legalább egyszer mindenki hozat vizet. Egy hozat 4 krba kerül, ha nagyobb edényben hozza 2 személy, 8 krba, vagyis évente ivóviz-hozatalért egy család 14 frt 60 krt, illetve 29 frt 20 krt fizet.

Daczára ezen nagy kiadásoknak, mégsem élvez mindig friss vizet, hanem a reggel hozottból kénytelen estve is inni.

Másik része a lakosságnak, ki maga hozza magának a vizet, e kiadástól meg van ugyan mentve, de ezzel szemben az a része a lakosságnak meg van róva a hidak fenntartási költségeivel, továbbá ez van kitéve leginkább a vizár által okozott károknak is.

Ugy az előbbi, mint az utóbbi esetben ezen javaslatba hozott 10% pótdadót nem csak megfizeti, hanem annak behozatala esetén anyagilag nyerni fog.

A megadóztatás tehát semmi nehézséggel nem ütköznék s méltányossági szempontból is ajánlatos.

Ezekben vázoltam röviden a mizériá-

kat s igyekeztem a mizériák orvoslását is megírni.

Nem tudom, hogy cikkem Abrudbánya város közönsége részéről minő véleménynyel fog találkozni, de ismerve képviselőtestületünk derék tagjait, erősen hiszem, hogy ezen eszmék felhasználásával nem csak derék és dicséretreméltó munkát fognak végezni, de ily csekély áldozat árán a már rég elmulasztott hibákat fogják általános ohajra helyrehozni, s hiszem annyival is inkább, hogy ezen kérdés közmegegyezéssel és egyhangulag fog elhárítottatni, miután, hallomásom szerint, a pénzügyi bizottság is hasonló irányban tette meg javaslatát.

Egy polgár.

II.

Abrudbánya, decz. 26.

Lélekemelő s gondolatnak is eszményi szépségű ünnepélynek volt szemtanuja az a kicsi, de iskolánk ügyeit mindig szíven viselő közönség, mely f. hó 24-én gyűlt össze az állami iskola nagytermében.

A „Szegény tanulókat felruházó egyesület“ ugyanis ekkor számolt be zajtalan, de annál áldásosabb működésének eredményével, amennyiben az örök szeretet nevében jótékonytársaikat gyakorolva, ekkor ruházott fel 15 fiút és 15 leányt jó meleg ruhával s szétosztott 24 pár csizmát, nem is említve a sok kalácsot s egyéb csukros süteményt, melylyel minden iskolás gyermek ajándékozott meg.

Ezen kevés taggal bíró, tehát kénytelen-ségből szűk határok közt mozgó egyesület már az áll. iskola fennállása óta áll a humanizmus szolgálatában és nagy azon nyomorban síuló gyermekek száma, kiknek könnyeit felszarította s jankajáltásait elnémította; nagyon csodálatos tehát az az érzéketlenség és közönyösség, melylyel ez egyesület iránt a helybeii művelt társadalmi osztály viseltetik, ide nem számítva a polgárság nagy zömét, mely, sajnos, teljesen indolens az iskola bármily mozgalmával szemben.

Megfoghatatlan és különös ez a viselkedése a város magyar társadalmának, eme cseppnyi nyelvzigegeknek a romlás tengerében; oly magatartást tanusít, mintha nem is a saját vére és faja volna érdekelve az iskolai élet keretén belül történő eseményekben.

A társadalom oly kulturpolitikát követ, — ha ugyan annak nevezhető — mely ahelyett hogy a magyar faj megizmosodásához, terjedéséhez vezetne, inkább az elrománosodást mozdítja elő.

Az iskola megteszi a maga kötelességét, lelkiismeretesen megoldja a reá rótt feladatot, amennyiben megadja a gyermeknek a kellő alapismereteket, neveli vallásosságra, erkölcsösségre s mindenek fölött hazafiságra, de a gyermeket egész emberré kiképezni, fölnevelni, az a család és társadalom feladata, mert ebben tölti el életének nagyobb részét.

Az iskola megadja a nevelésben követendő jó irányt, melyen a fejlődő ifjúságot a családnak és társadalomnak vezetnie kell.

Egyre-másra van alkalmunk látni, hogy a helybeli magyar társadalom nagyon sokat vár tőlünk és sok kötelességet ró reánk tanítóokra. A társadalom mindenkor meggyőződhetik, hogy a tanító-testület minden tagja, társadalmi állásánál fogva is, örömet teljesíti hivatásából kifolyó teendőit a társadalmi téren, de egyúttal elvárja, hogy mű-

ködését méltányolják és önértetének megtámasztása helyett személyét becsülik meg.

Mert tessék elhinni, hogy nagyon nehéz a mi helyzetünk, ha hivatásunkat hiven, a társadalom javára betölteni, kötelességeinket az egész vonalon lelkiismeretesen teljesíteni akarjuk.

Hogy kulturális szempontból tekintve áldásos legyen működésünk, a társadalom tevékenységére s együttműködésére van szükségünk.

Fájdalom, hogy Abrudbányán a társadalomnak csak igen csekély töredéke van áthatva a tanítói hivatás magasztosságától, de ezen kis töredék annál nagyobb szeretettel és rokonszenvvel viseltetik a kultúra és ennek munkásai iránt; az iskola érdekeit lépten-nyomon támogatja és pártolja.

A társadalom másik, számban tekintélyesebb része az iskola üdvös, hasznos voltát sem tudja megismerni, de viszont legkedvesebb időtöltésnek tartja, ha a tanító munkálkodását a nyilvánosság előtt megbíráthatja, gáncsolhatja, sőt nem átalja a tanítót otthon, iskolába járó gyermekei előtt becsülni és megalázó szavakkal illetni.

A társadalom ezen rétegét kellene mindennek előtt társadalmi uton a műveltség azon fokáig emelni, amelyen megérthesse és megismerhesse a családi és iskolai nevelés közötti szoros viszonyt. Tudatára ébredjen annak, hogy az iskola csak akkor végez egész munkát, ha a társadalom munkájában támogatja.

Ha a társadalom minden rétege megérti azt a viszonyt, melynek közte és az iskola között fennállani kellene, akkor képes lesz az iskola érdekeit előmozdítani s karöltve a tanítókkal a művelődés terjesztésén közreműködni.

Ha mi tanítók, kik a legfontosabb, legnehezebb s legháládatlanabb munkát végezzük, a társadalom részéről oly sokszor keserű kifakadásokra készítő bánásmódban részesülünk, ne csodálkozzanak azon, s engedjék meg, hogy mi is megmondhassuk azt, ami szívünkön fekszik.

Kossuth Lajos egy helyt igen találóan nyilatkozik akkor, midőn mondja: „A tanító olyan, mint a harmat; eltett és ápol s mégis rajta gázol ember és marhasereg.“

Jelen soraim tárgyától való jogosult eme eltérés után halás szívvvel emlékezem meg azokról, kik a karácsonyfa-ünnepély rendezése körül fáradoztak s akik a hidegtől didergő szegény iskolás gyermekeinkről e nagy napon sem feledkeztek meg.

Boér Belánének, mint a „Szegény tanulókat felruházó egyesület“ elnöknőjének a jótékonytársaság körül kifejtett érdemeit ismerjük; fáradhatatlan buzgó munkálkodásával nevét az iskola történetében már régebben öröklítette meg.

A karácsonyfa-ünnepélyhez adományaikkal a következők járultak hozzá:

Lukács Lászlóné ó nagyméltósága 30 frttal, Az abrudbányai műkedvelőtársaság 15 frttal, Az áll. iskola tanítótestülete által rendezett mulatság tiszta jövedelmével, azaz 40 frttal, Roth Lorándnéól a gyógyszertári kalabriász-társaság 15 frt. Bedő Árpád, mint egy jótékonytársaság rendezője, 22 frt 70 krral. Az egyesület 1896. évi pénztári maradványa 36 frt, ennek egy évi kamatja 3 frt 60 kr, összes bevétel 162 frt 30 kr.

Ezen összegből kiadott: 24 pár csizma ára 56 frt 80 kr, 15 drb leányruha 40 frt, 15 drb fiuruha 58 frt 50 kr, összesen 155 frt 30 kr.

A karácsonyfa feldíszítésére adakoztak: Nikl Jánosné 1 frt, Mike Imréné 50 kr, Benkő Dezsóné 30 kr, Eszéky János 20 kr, Gart Irén, Mózes Mihályné, Arkosi Károlyné, Medzny János 50–50 kr, Roth Lorándné 1 frt, Böhm Hugóné 40 kr, Arz Adolf 30 kr, Zanathy Gáborné 1 frttal, összesen 6 frt 70 krt. Boér Beláné, Szilágyi Etelka, Toskó Jánosné, Jaucsó Mártonné, Képes Lászlóné, Miski József, Sturm Mihály és Gönczy Mártonné részint süteményt, részint kalácsot ajándékoztak.

Megemlítsérem méltó, hogy Hegedüs Sándorné ó nagysága 50 frttal az egyesület alapító tagjai közé lépett.

Fogadják, kérem, mindazok, kik adományaikkal ez ünnepély megtartását lehetővé tették, szegény iskolás gyermekeink hála-köszönetét, részemről pedig kérem, ne elégitse ki önöket soha a jótékonytársaság gyakorlása, bizonyos neme a telhetetlenségnek vezérelje önöket továbbra is a humanizmus teljesítésében. Ne találjanak megnyugvást mindaddig, míg a szerencsétlenek sohaja, a gyermekek panasza hívja önöket a szeretet nemes művéhez.

Az ünnepély lefolyása különben a következő volt:

A Kádár János áll. tanító vezetése alatt előadott „Hymusz“ után Balla István áll. tanító igen lendületes beszédben méltatta e nap jelentőségét, tanulságos erkölcsi példákkal fűszerezvén nagy hatást keltő, a gyermekekhez intézett beszédét.

Egy alkalmi ének után osztattak szét az ajándékok. Az iskola igazgatója rövid beszédben megköszönvén az adományokat, egy magyar ének-egyveleggel véget ért az ünnepély.

Abrudbánya, 1897. decz. 26.

Zahmenszky István,
áll. isk. igazgató.

A nagyenyedi kaszinó közgyűlése.

A volt két nagyenyedi kaszinó egyesüléséből a múlt év utolsó negyedében újja alakult „Nagy-Enyedi Kaszinó“ f. hó 28-án kedden délután tartotta meg első rendes közgyűlését Zeyk Daniel főispán, kaszinói elnök elnöklétével.

A kaszinói tagok élénk részvétele mellett 1/25 órakor nyitotta meg Zeyk Daniel főispán a közgyűlést és pár szívélyes üdvözlő szó után elnöki megnyitójában örömmel utalt a kaszinó első évének fényes anyagi és erkölcsi eredményeire, majd kegyelettel emlékezett meg a lefolyt évben elhunyt br. Kemény György, gr. Teleky Domokos és Beke Márton volt kaszinói tagokról; egyben indítványt tett, hogy a kaszinó részvétét jegyzőkönyvileg örökítse meg.

Az elnöki megnyitó után a számvizsgáló bizottság jelentését terjesztette elő Bartha Zsigmond egyesületi tag; e jelentés szerint a kaszinó tiszta alapvagyon 520 frt 97 kr, mely a 3532 frt 70 kr forgalmi tőke bevételi és kiadási tételének levonása után a kaszinónak mint gyümölcsöttevő tiszta alapvagyon fennmarad.

A számvizsgáló bizottság jelentését a közgyűlés tudomásul vévén, Fogarasy Béla pénztárnoknak elismerése kifejezése mellett a felmentvényt megadta.

A jövő évi költségvetést a közgyűlés az egyleti pénztárnok előterjesztése alapján a következőképp állapította meg: Bevételei: tagdíjából 1000 frt, játékpénzből 1000 frt, kiolvasott újságok árából 120 frt, pénztári

készlet 365 frt 72 kr, összesen 2485 frt 72 kr. Kiadás: házbér 460 frt, szolgák 480 frt, hírlapok 360 frt, könyvtár 200 frt, fűtés 200 frt, világítás 300 frt, felszerelések 50 frt, vegyesek 200 frt, jutalék 40 frt, összesen 2290 frt. Összes bevétel tehát 2485 frt 72 kr. Összes kiadás 2290 frt; felesleg 195 frt 72 kr.

Lázár István könyvtárnok a könyvtár múlt évi állapotáról és forgalmáról tette meg jelentését. E jelentés szerint az egyesült két kaszinó egyesített könyvtára 1973 kötet szépirodalmi és tudományos munkát tartalmazott, mely anyagnak rendezése képezte a lefolyt évben Lázár István könyvtárnoknak és a neki segédkező Bodrogi János tanárnak fáradságos munkálkodását. A rendezés alkalmával, a választmány megbízásából, a könyvtárnok 133 drb hiányos és elhasznált kötetet a miriszlói, vajasdi és csekela ki népkönyvtáraknak adományozott, 114 bibliografiai munkát pedig a Bethlen-főiskola könyvtárának, 6 példányt a nagyenyedi műkedvelőtársulatnak. A jelenleg teljesen rendezett könyvtárban van összesen 1571 munka 2209 darabban. A lefolyt évben beszereztetett 113 munka 142 darabban. A rendezésre fordított összesen 376 frt 98 kr. A közgyűlés köszönettel tudomásul veszi a könyvtárosi jelentést és úgy Lázár István könyvtárnoknak, mint Bodrogi János tanárnak elismerését fejezi ki.

E jelentések tudomásul vétele után a kaszinó részére megrendelendő lapokat a következőkben állapította meg a közgyűlés: Egyetértés, Nemzet, Magyar Ujság, Pesti Hírlap, Budapesti Hírlap, Magyar Hírlap, Pesti Napló, Magyarország (két példányban), Ellenzék (két példányban), Kolozsvár, Hazánk, Pester Lloyd, Országos Hírlap, Közérdek, Alkotmány, Vasárnapi Ujság, Borsszem Jankó, Bolond Istók, Űstökös, Uj Idők, Fliegende Blätter, Politikai Heti-szemle, Gyulafehérvári Hírlap, Közművelődés, Erdélyi Gazda, Szülő- és Borgazdaság, Unirea és Illustrierte Zeitung.

Az elfogadott indítványok közül külön, mint kiválóan érdekes és úgy városunk, mint vidékének közönségét igen érdeklő azon hozott határozatot emeljük ki, melylyel a közgyűlés Kovács Gyula igazgató indítványára határozatilag kimondotta, miszerint a jövő farsangon kaszinói bált rendezés az előkészületek megtételével, úgy a rendezéssel a választmányt bizza meg. Előreláthatólag ez lesz az idei téli szezon egyik legérdekesebb és legkellemesebb farsangi szórakozása. Székely Ödön kasztag indítványára pedig kimondotta a közgyűlés, miképp „kutyákat a kaszinói helyiségekben nem tűr meg”, és a választmányt kérte fel, hogy a kaszinói tagok körében e határozatot kellően közhírré tegye és tolmácsolja.

Az indítványok tárgyalása után következett a tisztviselők megválasztása. Zeyk Dániel elnök úgy a maga, mint tisztviselőtársai nevében az eddigi bizalmat megköszönve, állásáról lemond és kéri a közgyűlést a tisztújítás megejtésére. Török Bertalan országgyűlési képviselő indítványára a közgyűlés ujjal és egyhangulag lelkesülten az eddigi tisztviselőkart választotta meg, azon kiegészítéssel, hogy a városunkból végleg távozott Török Dániel, egyik al-

elnök helyét Csató János alispánnal, a Kovács Gyula indítványára rendszeresített második könyvtárnoki állást pedig Bodrogi János tanárral töltötte be. Eképpen a tisztviselőkar a következőképp alakult meg:

Egyhangú felkiáltással elnök lett: Zeyk Dániel főispán, alelnökök: Csató János, Medgyes Bálint, igazgató: Kovács Gyula, jegyző: dr. Farnos Árpád, könyvtárnokok: Lázár István, Bodrogi János, gazda: Luka Albert, ügyész: dr. Jeney Elek, pénztáros: Fogarasy Béla. A kisorsolt hét választmányi tag helyére, Kovács Gyula indítványára, a kisorsoltak választottak meg ujjal, u. m.: Albert Iván, Elekes Károly, Nagy Lajos, Szilágyi Gyula, Zeyk Kálmán, dr. Bocz József és Török Bertalan.

A választások megejtése után véget ért a közgyűlés, melyet nyomon követett a választmányának folyó ügyeket tárgyzó, rövid választmányi ülése.

Vegyes hírek.

— **Kérjük t. olvasóinkat hátralekös előfizetéseik gyors beküldésére.**

— **Olvasóinkhoz.** Lapunk mai száma közli előfizetési felhívásunkat. Mídon e helyen is felhívjuk arra t. olvasóink figyelmét és kérjük jövőre is szíves pártfogását, kötelességünknek ismerjük ezuttal is kijelenteni, miszerint jövőben is első és fő kötelességünk leendő az elvállalt feladatnak hiven megfelelni. Munkatársaink a régié és ezek száma a folyó évben is még szaporodott, mert mindig egyik kiváló gondoskodásukat képezte, hogy lapunk minden egyes rovata szakképzett író által láttassék el. Rendes dolgozótársaink: dr. Ebergényi Sándor, Lázár István, Horváth Miklós, dr. Farnos Árpád, Székelyhid Vektor, Pakots József, Jauber Cornél, Szabó Gyula, Sallak Róza, Balogh Ferencz és Székelyhid Ödön. Időközönként Albert Iván, dr. Bikfalvy Károly, Gáspár János, br. Kemény Endre, dr. Nagy Károly, Szilágyi Farkas, dr. Varró László, dr. Winkler Albert, dr. Werner Gyula kiváló tollából nyerünk közleményeket. Tudósítók — mint eddig is — mindig a leglelkiesmeretesebben és leghevebben fognak értesíteni mindazokról, mik a vármegye területén történnek és olvasóinkat érdeklik. A kiváló hírlapíró Lichtenstein József szerkesztésében Budapesten megjelenő „Pester Correspondenz” ezimű nyomatos lappal fennálló viszonyunk pedig lehetségessé teszi nekünk, hogy az összes vidéki lapokat megelőzve a fontosabb politikai mozzanatok azonnal közölhesük. Egyik szerkesztőnk országgyűlési képviselő is lévén, a legérdekesebb budapesti híreket távirat útján fogja közölni lapunkkal. Magunk részéről tehát mindent megteendünk, hogy t. olvasóink igényeit kielégítsük, de viszont fáradozásainkat csak úgy koronázzandja siker, ha ebben olvasóközönségünk kellő mérvbeni pártolását megszerezhetjük,

miért is ujjal is tisztelettel kérjük az előfizetéseik megújítását.

— **Áthelyezés.** A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter Székely János maros-gombási állami elemi iskolai tanítót a felenyedi állami elemi iskolához helyezte át.

— **Dr. Dárdai Sándort,** vármegyénk nagyenyedi vál. kerületének több cikluson volt képviselőjét, a magyar jogi és közigazgatási irodalom elsörendő munkását, Ó Felsége a magyar állami számvevőszék alelnökévé nevezte ki államtitkári ranggal és jelleggel. Örömmel jelezzük e méltó kintüntetést azon reményünk kifejezése mellett, hogy a számvevőszék bokros teendői mellett az államtitkár ur kitünő tolla sem fog pihenni, melylyel oly sok érdemet szerzett közéletünkben.

— **János napja** alkalmából — e hó 27-én — a vármegye tisztviselőkara úgy Csató János kir. tanácsos alispánt, mint Gáspár János vármegyei főjegyzőt a legszíveleesebben meggratulálta. A tisztikar szerencsekívánatait az alispán előtt Gáspár János főjegyző, utóbbi előtt pedig dr. Varró László első aljegyző tolmácsolta. Fogadjak a vármegye e kitünőségei részünkről is őszinte szerencsekívánatainkat.

— **A karácsonyi ünnepeknek** teli idő kedvezett. A szép időt ajtatos közönségünk kihasználva, tömegesen kereste fel a templomokat, amelyekben mindenütt ünnepi istentiszteletet tartottak. A római katolikus templomban az ünnep első napján Deli Ödön házfőnök pontifikált megfelelő segédlettel, ugyanó tartotta az ünnepi szent beszédet is. Másodnapján Székely Polikárp lelkész misézett, az ünnepi szent beszédet Konkolyi Barna s. lelkész tartotta. Ünnep harmadnapján Konkolyi Barna pontifikált. A református templomban karácsony első napján Jancsó Sándor lelkész, második és harmadnapján pedig Pászthy Dénes ev. ref. s.-lelkész, a lutheránusoknál dr. Schneider Alfréd tartotta az ünnepi tiszteletet.

— **Hymen-hírek.** Szathmáry József fiatal iparos, Szathmáry Mózes kir. országos fegyintézeti őrzőparancsnok fia, folyó hó 24-én esküdtött örök hűséget Schiertz Vilmának, Schiertz Henrik kocsigyártó kedves és szép leányának, Budapesten. Az esküvőt folyó hó 24-én Budapesten és 25-én Nagy-Enyeden az örömapa házában kedélyes lakoma követte.

Drágyi Péter fiatal iparos e hó 26-án vezette anyakönyvvezető és oltár elé Péter Annát, Nagy Miklós polgártársunk nevelt leányát, Nagy-Enyeden.

— **Karácsonyfa-ünnepély a lakta-nyában.** A humanizmus anyala a kasztagyák rídeg falait sem kerülte el a szent karácsony ünnepén. E hó 24-én a helybeli honvédlaktanya vívőtermében gyönyörű karácsonyfa volt felállítva, rajta a sok apró csecsebecsekkel, amelyeket a nős altisztek gyermekei között osztott szét Szabó zászlóaljparancsnok kedves neje és az egész tisztikar jelenlétében. Megható volt a kis gyermekek öröme, kik közül az egyik egyszerű, de meleg szavakban mondott köszönetet a buzgó zászlóaljparancsnok és tisztikar jótékonyaságáért.

— **A „Gyulafehérvári Közélet”** megszünt. Dr. Teri Ödön laptulajdonos és felelős szerkesztő tolmácsolja, amint kifejezi, „ennek az elkerülhetetlen kényszerhelyzetnek a fájdalmát”, az anyagi források elég-

telenségét, más független nyomda hiányát, a felelős szerkesztő bokros teendőit és a város irányadó elemeiből a lap fenntartása céljából tervezett értekezlet elmaradását hozván fel indokul. Együttal siet olvasóinak némi kis malicziával tudtára hozni, hogy fennmarad a „Gyulafehérvári Hírlap“, mert úgy tudja, hogy „ennek az önvallo-mása szerint alig tengődő újságnak a to-vább tengődése immár befejezett tény“.

— **Jég.** Halifax hiveinek e helyen is je-lenthetjük, hogy a nagyenyedi koresolya-pálya e hó 26-án megnyitott és kö-zönségünk rendelkezésére áll. Jóllehet a jég nem a legjobb, a buzgó vezetőség és fel-ügyelőség a lehetőségig mindent megtesz, hogy városi elite közönségünk téli találkozó helyét minél kellemesebbé tegye.

— **Brutális rendőrök.** Fura módon ünnepelték meg Molnár és Demeter János közrendőreink karácsony szombatját. Éjjel 12—1 óra között részeg fővel, minden igaz ok nélkül belekötöttek a vasuti indó-ház felé tartó Jakab Árpád, Vadász Imre, Vadász János, Bugán József, Ba-ranyai Károly és Weisz Albert fiatal iparosainkba és szóváltás közben oldalfegy-verűkkel Jakab Árpádot csunyaúl helyben hagyták, arcán, meg fején súlyosan meg-sebesítették, a sebeitől erősen vérző iparost pedig az őrszobába vitték és ott elzárva tartották karácsony első napjának regge-léig. Mint értesülünk, e karácsonyi érdekes éjjeli intermezónak folytatása lesz még úgy a kir. járásbíró, mint a rendőrkapi-tányság előtt.

— **Gyémánt-mise.** Karácsony napján az aradi minorita rendház templomában, a magyar minorita rendnek legidősebb tagja Gera Miklós örökös kormánytanácsos tar-totta első miséjének 60-ik évfordulója al-kalmából fényes papi segédlettel gyémánt-miséjét. Manuductora a rendfőnök Csák A. Czirjék volt, ki ékes szavakban méltatta a jubiláns érdemeit. Lapunk szerkesztősege is szívélyesen üdvözlö a tisztaság agg lelkeszt, ki városunkban hosszas ideig volt a mino-riták zárdájának tagja.

— **Állategészségügyi kimutatás.** Lépfene: Kutfalva 3 udvar, Tákonykór és bőrféreg: Gyulafehérvár 1 udvar. Ragadós száj- és körömfájás: Alvincz 2 udvar, Hen-ningfalva 32 udvar, Krakó 5 u., Magyar-Igen 1 udvar, Maros-Váradja 1 udvar, ösz-szesen 5 község, 41 udvar. Sertésvész: Kos-lárd, Magyar-Bagó, Maros-Szt-Benedek, Nagy-Enyed, Oláh-Tordos, összesen 5 község.

— **Táncmulatság.** Fényesen sikerült táncmulatságról értesít bennünket egyik levelezőnk. Amint már jeleztük, az alvinczi műkedvelő-társulat f. hó 26-án jótékony-czélú táncvizigalmat rendezett, melynek ugy anyagi, mint erkölcsi sikere szinte előre-látható volt. A rendezőség mindent meg-kísérlett, hogy a szép számban megjelent közönség lehetőleg jól érezze magát, s fá-radozását siker is koronázta. A bálozó kö-zönség hajnali négy óráig maradt együtt, mindvégig a legvidámabb hangulatban. A második négyest negyven pár tánczolta. A rendezőség arról is gondoskodott, hogy le-hetőleg programmon kívül is szórakoztassa a publikumot és szünet közben a szászvá-rosi kaluzserekkel több látványos tánczot mutatott be a közönségnek. A várako-záson felül kitűnő zene csak megerősítette a bálozókat abban a hitükben, hogy régen nem volt ilyen pompás mulatság Alvin-czen. A hölgyek közül ott voltak: Tankó

Józsefné, Bardocz Samuné, Dervadelin Fe-renczné, Bardocz Károlyné, Bakó Elekné, Waller Dénesné, Csia Rózsika, Tankó Ir-muska és Ida, Apáthy Sárika, Bardocz Ida és Róza, Dervadelin Bertá és Malvin, Vin-cze Anna, Kiss Olivia, Kovács Mariska stb., stb. Felülfizettek: Glück Samu 2, dr. Men-del, dr. Szathmáry, özv. Kovács Károlyné, Máty Demeter 1—1 koronát. A megjelen-teknek és felülfizetőknek ez uton is köszöne-tet mond a rendező bizottság.

— **A tanítók fizetése.** Állandó és jo-gos volt a tanítók panasza, hogy kevés a fizetésük. E miatt a szocialisztikus eszmék is nagyon terjedtek közöttük, úgy, hogy a kultuszminister végtére is belátta, hogy javítani kell a helyzetükön, és elhatározta, hogy jövő évre felemeli az összes négyszáz-forintos tanítók fizetését ötszáz forintra.

— **Az aranybányászat eredményei 1897-ben.** Két világrész adatai fekszenek előttünk a folyó évi aranyprodukczióról. Ez az esztendő rendkívül busásan jövedelme-zett az aranyat bányászóknak, amennyiben a termelt arany értéke, mint ezt Preston is kimutatja, jóval nagyobb összeget képviselt, mint a mult évben. Az amerikai kincstár igazgatója, Preston, ugyanis kimutatja, hogy az 1897-ben termelt arany az összes ér-téke meghaladja a 238 millió dollárt, tehát a világon mintegy 25—26 millió dollárral több aranyat produkáltak a folyó évben. Az aranyprodukczió legnagyobb eredményt mu-tat Amerikában és Afrikában; az ausztrá-liai részeken is, nevezetesen Ausztrália nyu-goti felében, közel 160 százalékkal növeke-dett az aranytermelés, amennyiben a mult évben itt még csak 10.61 millió arany fo-rint értékű aranyat produkáltak s az idén már mintegy 25 millió forint értékű arany került ki a bányákból. Az afrikai délvidék-en közel 3 millió unczia aranyat állitot-tak elő 90 millió forint értékben; a mult évben pedig 2.281,874 unczia aranyat 69—70 millió forint értékben. Ilyen nagy termelés után legkevesebb sem lehet azon csodál-kozni, hogyha az aranybányák gombamódra szaporodnak az új világrészeken.

— **Szaporítják a csendőrséget.** A belügyminiszteriumban — mint értesülünk — jelenleg sokat foglalkoznak a csendőr-ség szaporításának eszméjével. A belügy-miniszter az ország közbiztonságának javi-tása céljából a jövő év folyamán százhet órrel és hatszáz főnyi legénységei kívánja szaporítani a csendőrség létszámát.

— **Az igazságügyminiszter kör-rendelete.** Sokszor hangzott fel a panasz, hogy a nem állandó tartózkodású munká-soknak a bíróságoknál megforduló peres ügyei rendkívül soká húzódnak, minek kö-vetkeztében az igazságügyminiszter 46441—97. szám alatt valamennyi törvényszékhez és járásbíróhoz körrendeletet intézett, mely szerint a nem állandó tartózkodású munkások által vagy ellenük indított pol-gári perekben a tárgyalás soron kívül, a legrövidebb határidőre kintüzessek s esetle-ges bírósági intézkedések, amennyiben ké-retnek, lehető gyorsasággal fogantatosítas-sanak.

— **Innen-onnan.** Egy kötet tárczacikk, melyet Molnár Sándor tanító, az „Ada-Mo-holi Ellenőr“ belső munkatársa írt s ren-dezett sajtó alá, jelent meg Klenóczky Jó-zsef könyvnyomdász s az „Ada-Moholi El-lenőr“ kiadója kiadásában. Aki jóízű s kellemes szórakozás után vágyik: vegye meg e fiatal író munkáját s olvassa el. Kü-

lönben is lapunkban közöljük egyik tárcza-cikkét, mely e műben is benne van. — Megrendelhető a fent írt kiadónál, egy kö-tet ára füzve: 1 frt.

NAPIREND.

Csütörtök, decz. 30. A Testgyakorló Egyesület gyakorló órája d. u. 6—7-ig.

Kérjük a városi hatóságokat és az egyetek elnöksé-geit, hogy a gyűlések idejét jó előre lapunkkal közölni sziveskedjenek.

Meteorologiai jelentés decz. 26-tól decz. 29-ig.

Nap	Óra	Lég-nyomás 700+	Hő	Szél iránya és erő- sége	Bor- lat	Csapadék	Hő napi max. min.
26	7	82.2	-16.4	N ₁	0	—	
	2	80.8	-10.3	S ₁	0	—	-10.3—16.4
	9	81.2	-14.4	—	0	—	
27	7	79.8	-13.4	NW ₂	3	—	
	2	78.6	-6.4	—	1	—	-6.4—13.7
	9	78.8	-10.0	—	1	—	
28	7	80.0	-13.7	W ₁	1	—	
	2	77.9	-4.1	—	4	—	-3.9—13.7
	9	78.6	-9.3	—	0	—	
29	7	78.6	-11.8	NE ₁	0	—	
	2						
	9						

Kilátás: Száraz, hideg.

* A légnyomás tenger színére van átszámítva. — Hő C° fokokban. Szél iránya: N = észak, S = dél E = kelet, W = nyugat. Szél erőssége = 1—10-ig. Borulat foka = 1—10-ig. Csapadék mennyisége milli-méterekben értendő. ● = eső, * = hó, ▲ = jég △ = dara.

Vetőmagvak.

(Mauthner Ödön tudósítása.)

Közvetlenül a karácsonyi ünnep előtt, ép úgy, mint más években ez időtájt, az üzlet szignaturája meglehetősen csöndet mutat.

Vörös lóhere. Az Amerikából jelen-tett áremelkedések folytán némileg megszi-lárdult az üzlet irányzata, ámde — mint már említettük — a forgalom nem volt je-lentékeny és csak a jobb minőségű árura vetettek ügyet.

Luczerna tekintetében pang az üzlet. Provence vidéke tartózkodó. Olasz áru szór-ványosan kerül ugyan kinalatra, azonban apró magu lévén ezen áru, nem kelthetett figyelmet.

Baltaczi met kisebb tételekben aján-lottak és szívesen meg is vettek.

Jegyzések nyersáruért 100 kilónkint Bu-dapestben:

Vörös lóhere új	36—44 frt.
Vörös lóhere mult évi	33—36 frt.
Luczerna mult évi	40—50 frt.
Muhar	5 ³ / ₄ —6 frt.
Bukkony	6—6 ¹ / ₄ frt.

Csarnok.

Két karácsonyest.

Irta: Molnár Sándor.

Karácsony esteje van . . .

A keményen befagyott ablakok jégkristá-lyos táblái megtiszszerezetten bocsátják át a karácsonyfa ágaira aggatott gyertyácskák fényét, megjelölve, hogy hol virrasztják a világ Messiásának születését . . .

Belecseng az utcák méla csendjébe a gyermekek örömkaczaja, kik végre-valahára teljesülve látják rég óhajtott reményüket, — a kis Jézus ajándékaiban . . .

Csak a Matay pénztáros ablakai vesznek el a ködsűrítette sötétségben.

Oly csöndesség van azon a nagy portán, mintha minden lakó kihalt volna belőle.

Pedig még tavaly azok az ivelt ablakok is fényárban fűdöttek, mikor az isteni kíséded belopta az ajándékoktól hajadozó fát Lajoska számára . . .

Persze azóta nagy változás esett a házban! Az anyát szomorúfűzzel lepte meg a husvét, az apát meg istentagadó, embergyűlölővé tette ez a csapás . . .

S az égő szivar mégis csak elárulta, hogy abban a házban is van lélek . . .

Matay ur bámul mogorva arcczal a kivilágított ablakokra, rákönyökölve az ablak támlájára.

— Ostoba nép, — dörmögi maga elé — alig van néhány krajczárja, amivel betevő falatját megszerezze s dőresegében még azt is elpocsékolja.

— S miért? Egy örült rögeszméért, mely elhítheti vele, hogy Jézusban az Isten öltött magára testet . . . Ha, ha, ha! . . . Isten-ember . . . szüzességben szült anya . . . fából vaskarika . . .

— S ez a buta nép hisz annak az elvakult államfelforgatónak istenségeiben! . . .

— Messiásnak tartja, aki megváltotta őt az eredeti bűn büntetésétől . . .

— Mivel váltotta meg? . . . Talán hogy lázító rajongása a Golgotára vitte?!

— Szenvedett egy test anyit, amely milliók lelkere rótt tartozást törleszthetne le? . . .

— De milyen tartozás is az? . . . Kelle ennél a csak örült elmében megfogamzhatott keptelenségnél súlyosabb érv, hogy halomra dőljön az az ördögös koholmány, a téveszmék zagyva összessége, mely Istennek tön fel egy fanatikus népámitót! . . .

— Eredeti bűn! ha, ha, ha! . . .

— Egy ember-pár bűnéért millióknak és millióknak bűnhődni! . . .

— Bűnt követni el a megfogamzás pillanatában, kárhozatra megérni, mielőtt külsőbseget tudnánk tenni a jobb és bal kéz között.

— S miért? . . . Mert egy magát Istennek nevező képzelt lény szeszélyes boszúja úgy parancsolja.

— Hol itt az igazság? . . . Hol ott a logika, ahol megferhetőnek tartják a boszút, az igazságtalanságot a tökéletesség fogalmával? . . .

— Vagy ha Isten nem boszuálló, nem igaztalan, hogy az apa bűnet ezeriziglen büntesse, miért aldozta fel magát Jézus? ha pedig boszuálló, igaztalan, elfogadja-e őt valaki, mint tökéletlen lényt, Istenének? . . .

— S ez az ostoba nép vakon hisz mindent! Persze a babona . . . a sötétség apostolának butító erőlködése, szemvesztő ármanynyal az utolsó falatot is kiragadni a nép szájából — a vallás védőpajzsa alatt.

— Igen, a parasztnak jó lesz ott a tulvilágon, — ahonnan még senki sem tért vissza, hogy megczáfolja e hamis tanokat, hogy lealcázza a hizott testtel lelki gyönyöröket ígérő proféták családságait, — mert még senki sem ért oda . . .

S itt megszakadt a pénztáros ur gondolatainak fonala, a harang vágott belé, éjfél misére hiva a népet . . .

Megrezzenve húzódott vissza az ablakból; restelné, ha valaki őt meglátva azt hinné, hogy a legkevesebb is érdekli őt a szent nap.

— Borzasztó! . . . E miatt a nyomorult nép miatt itt kell gunnyasztanom a sötétben.

— Aludni nem hagy annak a bigott népnek értelmetlen ordítószása, világosságot meg nem tűrök ma a házban: azt hinné az a csöcselék, hogy én is az ő Megváltójukat lesem.

— Csak legalább ne volna ily közel a templom!

A pénztáros ur idegesen nyult kalapja után; nem bírta hallgatni az ajtatos nép örömeinek . . .

A kis Lajoska sem tudott szegényke elaludni, rég várta már ő ezt a napot, s ime apja, amint alkonyodni kezdett, keményen ráparancsolt, hogy aludni menjen.

— Édesapa! — szólt a távozó apjához — hát miért nem hoz a Jézuska most is ajándékot, mint mikor a mama élt, hiszen most is jó voltam?

A pénztáros ur zavarba jött az ártatlan kérdésre; erre nem számított.

— Csak aludjál kiesikém, majd én hozok teneked, nem szorulunk mi a Jézuska, az most csak a szegényeknek visz ajándékot.

A kis Lajos tovább szötte terveit; milyen jó lesz, ha majd ő is szegények lesznek . . .

A pénztáros urnak a templom előtt kellett elmennie. A buzgó nép örömittasan eukelte: „Csordapásztorok, midőn Betlehemben . . .”

— Csorda; csorda . . .! — mormogta Matay, s sietve igyekezett elhagyni a templom táját . . .

Mikor a kávéházhoz ért, a segédlelkész a szentséggel sietett el mellette.

Haldoklónak vitte az utolsó vigaszt.

Kárörömmel nézett Matay a távozó pap után.

— Ott sem hiszem, hogy vigan várják a Messiást . . .

Folyt a kártyázás. Mataynak is osztottak. Sehogy sem járt a kártyája . . . Mentől igaztobb lett, annál többet vesztett.

Mikor a kártyaasztaltól felkelt, egy krajczárja sem volt.

S a következő napok megint csak kártya mellett találtak.

Játszótsársai gyanus szemmel nézték a sok pénzt, mit naponta magával hozott; utoljára is mi közük hozzá, hogy honnan veszi? csak ok nyerjek meg . . .

Uj év napján Matay nem ment hivatalába. Kerestek, de nem találtak sem őt, sem fiát . . .

Hanem a pénztárban sem találtak egy jó csomó pénzt.

Födözte a hiányt Matay háza-mije . . .

II.

Matay annyira belemerült a kártyázásba, hogy rá sem gondolt, hogy a naponkint el-sikkasztott pénznek nyomára is jönnék.

Hiszen nem éppen tulságos összeg volt, amit a pénztárból elvitt, annyit házáért is adtak volna.

Csak akkor eszmelt fel, mikor értésére esett, hogy másnap, ujév napján, pénztár-vizsgálat lesz.

Oly rövid idő alatt már nem szerezhette meg a hiányzó összeget.

Előbb öngyilkosság jutott eszébe, de mikor gyermekére gondolt, elállt ettől a szándékától.

Felcsomagolta a legszükségesebb tárgyakat és az éj csendjében elhagyta a várost.

Közel volt a határhoz, hamar elért a szomszéd országba.

Egy kis faluban állapodtak meg, hol Matay óráját és gyűrűit pénzvé téve, egy kis szobát bérelt ki a falu szélén.

Hanem az a pénz, mit Matay csecse-beccseiért kapott, csakhamar fogyni kezdett. Foglalkozás után kellett látnia.

S a pénztáros urból dijnok lett.

Szerényen éltek, a szenvedés megtörte őt, de azért ő még mindig a hajthatatlan Matay volt . . .

Jó idő eltelt már a szökevényességben; közeledett a karácsony.

Matay láthatólag komorabb lón; eszébe jutott, milyen számottevő ember volt ő egy év előtt és most — becsstelen sikkasztó.

S összeszorított ököllel fenyegetőzött. Persze, nem ő volt a hibás, hanem az a buta nép, mely a kártyások közé kergette őt . . .

A szeretet lángjai ismét kigyulladtak.

Karácsony esteje van . . .

Matay megint csak oda könyökölt az ablakdeszkára, hogy folytassa gondolatait ott, ahol tavaly a harang megszakitotta.

Hanem a kis Lajos is folytatta, ahol az álom felbe vágta tervezgetéseit: milyen jó lesz, ha majd szegények leszünk . . .!

Hizelegve öielte át komor arczu apját, örvendező arcczal rebegve:

— Édes apa! te tavaly azt mondtad, hogy a Jézuska csak a szegényeket látogatja meg. Most már mi is szegények vagyunk, ugy-e mihozzánk is bejő? . . .

Az apa elfordult, hogy a hivatlan könnyecseppet kitorúlje szeméből.

Eltűnt a szobából, s mikor visszatért, egy fenyőágot hozott kezében.

Azon fehéren hozta, hogy a karácsonyi hópihe csillagocskái feldiszipítették, s mire a Lajoska kitombolta örömet, a kemény szív könnyé olvadt fagyva összefolyt a felengedt hó rezgő cseppjeivel . . .

Szerkesztőség:

Dr. MAGYARI KÁROLY. TÖRÖK BERTALAN.

Kiadó:

Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráru-gyar részvénytársaság.

Nyomatott a Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráru-gyar részvénytársaság könyvnyomdájában.

790. szám. 1897. hvgrh.

Árverési hirdetés.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102 §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az abrudbányai kir. járásbíró-ság 8183—1897 számú végzése folytán dr. Fodor Vazul ügyvéd által képviselt szohodoli Furduj Száufira és társ. javára odavaló Furduj Juon Rabá és társ ellen 75 frt 74 kr tőke és eddig összesen 22 frt 20 kr perköltés követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság 897. §-a foglalt és 332 frtra becsült, a foglalási jegyző-könyv 1-től 7. tételéig Furduj Moisiánál 5 kalganya széna, 2 tehén és 2 malacz; Furduj Juon Rabánál 2 ökör, 1 szekér, 1 tehén és 3 kalganya szénából álló ingóságok nyilvános árverés utján eladtnak.

Mely árverésnek az abrudbányai kir. járásbíró-ság idézett számú kiküldetés rendelő végzése folytán a helyszínen, vagyis a peresek lakásán Szohodol-Pojánán leendő eszközésére 1898 évi január hó 4-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kifizetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsaron alul is eladtni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t.-cz. 108. §-ban megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő. Végül felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshöz tartanak jogot, a meny nyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, el-sőbbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéséig alóírt kiküldöttnek vagy írásban beadni, avagy pedig szóval bejelenteni tartoznak.

A törvényes határidő a hirdetésnek a bíróság tábláján kifüggesztését követő naptól számítatik.

Kelt Abrudbányán, 1897. évi december hó 21.

Szabó Dénes,
kir. bírósági végrehajtó.